No. 1426 **Zaterdag 29 April 1911.** **28ste Jaargang**

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
Redactie en Administratie
Oud No. 223. Nieuw No. 4.
Waterkant, Overzijde.

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire. Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja
Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f 0.50 cada regel mas 7½ cts.

Saguntum-Curaçao.

In de dagen, dat de Cartaagsche veldheer Hannibal in het jaar 219 vóór Christus de stad Saguntum in Hispania met zijn leger omsingeld hield, zochten de belegerden bij Rome hulp. Alsof er niet het minste gevaar bestond, werd er in den Romeinschen Senaat beraadslaagd zonder eind, of en hoe men de stad, die steeds de trouwe bondgenoote van Rome geweest was, zou kunnen bevrijden. Bij één dezer zittingen sprak de beroemde Senator Cáto deze gedenkwaardige woorden; „*Deliberante Senatu, perit Saguntum,*" d. i. „*Terwijl de Senaat beraadslaagt, gaat Saguntum te gronde.*" En werkelijk nog vóór de Romeinsche legioenen de stad kwamen ontzetten, viel Saguntum in de macht van Hannibal en werd met het grootste deel zijner inwoners aan de vlammen prijsgegeven.

Dat woord van Marcus Porcius Cáto, den Senator, is een klassiek woord geworden. Het wordt algemeen toegepast dáár, waar men in langdurige beraadslagingen zijn heil zoekt, en onderwijl de beste kansen laat voorbijgaan.

Het hedendaagsche Curaçao gelijkt onder dit opzicht het Saguntum der oudheid. Curaçao trekt de aandacht. Curaçao wordt tegenwoordig besproken. De mooie haven van Curaçao, de schoonste van geheel West-Indie, is het onderwerp van fijne berekeningen, van onderhandelingen en beraadslagingen. Daar worden plannen beraamd, machtig en grootsch van opzet, die als zij uitgevoerd waren, ons eiland tot ongekenden bloei zouden brengen en onze haven tot een wereldhaven, waar de schepen van alle natieën zouden binnen loopen. Helaas het blijven nog steeds plannen. Verder dan besprekingen en onderhandelingen vordert men nog steeds niet, tot uitvoering komt er niets. En middelerwijl gaan onze schoone kansen voorbij en streven anderen ons op zijde, en Curaçao's verval dreigt steeds dreigender en het gaat te gronde, juist nu de hoop voor opleving op haar hoogtepunt stond.

Het kanaal, dat twee groote havensteden Colón en Panamá met elkander zal verbinden, waarin de wateren van twee Oceanen zullen samenvloeien, dat de afstand tusschen bloeiende landen en vooruitstrevende volken met duizende zeemijlen zal bekorten, dat kanaal nadert met rassche schreden zijn voltooiing. De reusachtige kapitalen, die aan dit onovertroffen ingenieurswerk werden ten koste gelegd, zullen weldra hun renten gaan afwerpen. Daar zal een opbloei en tevens een omwenteling in het wereldverkeer tot stand komen, als misschien nooit te voren, beslist niet sedert de opening van het Suezkanaal, aanschouwd is.

Hoe kwam het Panama-kanaal tot stand? Het is leerzaam voor onze kolonie en ook voor het Moederland daar even bij stil te staan. Juist in de laatste dagen heeft de ex-president Roosevelt de geschiedenis van den aanvang dezer onderneming in herinnering gebracht. Roosevelt kan de zaken soms zoo eigenaardig zeggen. Omdat dikwijls zooveel waars, zooveel menschenkennis schuilt in zijn gezegden kunnen wij het zonderlinge en de grootspraak er in gemakkelijker vergeven: „Ik „stel bijzonder veel belang in het Pa„nama-kanaal, zoo zeide hij, omdat „ik zelf het begonnen ben. Daar zijn „wel méér zaken, die ik begonnen ben, „eenvoudig, omdat de tijd dáár was „om ze te beginnen, en ieder ander „bestuurder zou er ook een begin „mee gemaakt hebben; maar met „het Panama-kanaal zou 't zóó „niet geloopen hebben, als ik geen „voet bij stuk had gehouden.

„Als ik het gewone ouderwetsche „systeem in dit geval ook gevolgd „had, dan zou ik eerst over die „kwestie een belangwekkend rap„port hebben moeten inleveren van „eenigen honderden bladzijden dik, „dat zou ik dan aan het Congres „hebben moeten vóórleggen om hun „oordeel er over te vernemen

„Daarna zou men in 't Congres een „groot aantal mooie redevoeringen „te hooren hebben gekregen en wel„licht zou men op 't oogenblik nog „aan 't debatteeren zijn geweest en „het werk zou 50 jaar zijn uitge„steld geworden.

„Gelukkig brak de crisis uit op „'t oogenblik, dat ik zonder belem„merd te worden kon beginnen en „dientengevolge nam ik bezit van „de landengte en maakte ik een be„gin met de werkzaamheden en liet „aan het Congres alleen de zorg, „niet om te debatteeren over de „kwestie van het kanaal, maar alleen „om te debatteeren tegen mij."

* *
*

In de *Memorie van Antwoord* zegt onze Gouverneur Mr. Th. Nuijens: „dat met het oog op de opening van het Panama-kanaal onze haven zoo spoedig mogelijk dient verbeterd te worden. De Gouverneur wacht nu op een schrijven van den Minister van Koloniën aan wien de concessie-aanvrage van de Heeren Leezer en Everts is opgezonden, om te kunnen weten of het werk al dan niet door 't Bestuur moet worden uitgevoerd."— Zijn wij goed ingelicht, dan is de zaak reeds dat nieuwe stadium ingetreden. Particuliere berichten hier ontvangen melden dat de concessie-aanvrage Leezer-Everts van de baan is, omdat de Regeering in het Moederland ze niet heeft ingewilligd.

Wat nu? Van harte hopen wij, dat nu eenvoudig zonder verdere tijdverlies met het werk der verbreeding van den havenmond zal begonnen worden, opdat die haven in plaats van 54 M. zooals nu, spoedig 100 M. breed zij. Dat is het eenige, dat de opbloei onzer haven voorloopig in den weg staat. Als die belemmering zal weggenomen zijn, dan zullen nog vóór de opening van het Panamakanaal, reeds grootere schepen onze haven kunnen binnenstoomen. Daardoor zal ook het particulier initiatief ontwaken en geprikkeld worden, om de kaden en terreinen langs de haven in gereedheid te brengen, opdat zij zich waardig aansluiten aan en in overeenstemming zijn met een haven, zooals in geheel West-Indië geen tweede gevonden wordt.

Begrooting 1912.

MEMORIE VAN ANTWOORD.

Algemeene beschouwingen.

§ 1. Het feit, dat de gewone kosten voor de huishouding der kolonie bijna ieder jaar stijgen, valt, helaas, door ondergeteekende niet te ontkennen.

Hoe ernstig er ook naar bezuiniging wordt gestreefd, blijkt, dat er maar zelden een post van de begrooting kan worden geschrapt, en dat zich telkens nieuwe behoeften doen gevoelen, die nieuwe uitgaven vorderen.

Tegenover het feit, dat de kolonie slechts ongeveer 50000 zielen telt, staat het feit, dat dezen over zes eilanden verdeeld zijn. En juist dit is het, wat het bestuur zoo kostbaar maakt.

Dat de huishouding der kolonie op te grooten voet is ingericht, is ook meer waar in schijn dan in werkelijkheid.

Een nauwkeurige beschouwing van de posten, voor de verschillende takken van dienst uitgetrokken, doet dit voldoende zien.

Voor vele onderdeelen der begrooting, als onderwijs, politie, geneeskundige dienst enz., zou men — gesteld de middelen lieten het toe — veel meer willen en moeten uitgeven, om in de behoeften te voorzien.

De voornaamste reden van het jaarlijks terugkeerend te kort op de begrooting is, dat de groote massa der bevolking hier te arm is, en te weinig in de kosten der koloniale huishouding kan bijdragen.

Het deed ondergeteekende intusschen genoegen te vernemen, dat de Raad de overtuiging heeft, dat hij de zienswijze van den Raad, dat er naar vereenvoudiging moet gestreefd worden, in alle opzichten deelt.

Dat het nieuwe belastingstelsel voor de kleinere eilanden te ingewikkeld is, kan ondergeteekende niet ontkennen.

De toepassing ervan eischt geschoolde ambtenaren en die zijn er onder de jongelui, die naar de eilanden worden gezonden, natuurlijk weinig.

Doordat er echter thans al het mogelijke wordt gedaan om de ontvangers ook theoretisch voldoende op de hoogte te stellen van hun vak, zullen de moeilijkheden, waarmee men te kampen had, langzamerhand wel verminderen.

Dat de jongelui zich op de eilanden zoo zouden overwerken, dat zij er ziek van worden, is overdreven.

Alleen de kantoren van St. Martin en Aruba zijn zeer druk.

Op Bonaire, St Eustatius en Saba kan men het werk gemakkelijk af.

Dat ondergeteekende ernstig naar vereenvoudigingen streeft, blijkt uit de belangrijke wijziging, die er reeds is aangebracht in de gebruiksbelastingverordening.

Ook de vraag of het niet gewenscht is enkele belastingen af te schaffen en door andere te vervangen, wordt ernstig overwogen.

Het is echter duidelijk, dat men in het geheel nieuwe belastingstelsel, dat na zooveel arbeid en moeite, met medewerking van den Raad, is tot stand gekomen, geen ingrijpende veranderingen kan maken, alvorens de ondervinding voldoende heeft geleerd, dat deze bepaald noodig zijn.

De vrees, dat de aanslag van vreemdelingen in de inkomsten- en gebruiksbelasting, dezen zouden kunnen weerhouden, om zich hier te vestigen, acht ondergeteekende niet ongegrond.

Het zou z. i. echter moeilijk gaan, hen van die belastingen bepaald vrij te stellen.

Wel zal er gezorgd worden, dat er in deze met tact worde te werk gegaan.

§ 2. Dat de verschillende pogingen, sedert ongeveer tien jaren aangewend, om den landbouw te verbeteren en meer productief te maken, niet veel resultaten hebben opgeleverd, kan ondergeteekende niet ontkennen.

Die zich omtrent landbouw op Curaçao te veel illusies schept, zal zeker worden teleurgesteld.

Iets anders is het echter of er niets ter verbetering van den landbouw kan worden gedaan en of de wetenschappelijke voorlichting van een deskundige nu en dan niet zeer gewenscht kan zijn; wat nog onlangs bleek bij een ziekte in de aren van de maïs; waarvan de landbouwkundige direct de oorzaak wist op te geven, en middelen aan de hand kon doen om de nadeelige gevolgen te voorkomen.

De ziekte in de sisalbladeren — waarvan de landbouwkundige ook de oorzaak wist aan te geven — had volgens hem geen onrustbarend karakter. Daar zij meestal voorkwam in overrijpe bladeren kan, door tijdig te oogsten, de schade worden voorkomen.

De vraag of de ricinuscultuur hier winstgevend kan zijn, is nog niet te beantwoorden.

De proef, die genomen wordt, duurde daarvoor nog te kort.

Wel bleek weer, dat langdurige droogte den groei tegenhield.

Veel kost de proef gelukkig niet.

Ondergeteekende is het geheel met den Raad eens, dat, met het oog op de opening van het Panama-kanaal, onze haven zoo spoedig mogelijk dient verbeterd te worden.

Hij wacht in deze op een schrijven van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën, aan wien de concessie-aanvrage van de heeren Leezer en Everts is opgezonden, om te kunnen weten, of het werk al dan niet door het Bestuur moet worden uitgevoerd.

ARTIKELEN.

(*Verkort*)

Art. 5a. Ondergeteekende is het geheel met den Raad eens, dat het billijk zou zijn, dat het traktement van den cipier en de toelage van den hypotheekbewaarder wer-

ONDERHOUDEND ALLERLEI

Gesprek des tijds.

De vader en zijn schoolgaande zoon hebben het volgende onderhoud:

„Vader, in mijn vaderlandsche geschiedenis staat 1831: van Speyk vliegt met zijn schip in de lucht".

„Ja, Jantje, dat is zoo".

„Maar vader, was dat schip van Van Speyk dan een luchtschip?"

„Neen, Jantje, dat was een gewoon schip".

„Maar vader, met een gewoon schip kan toch niet in de lucht gevlogen worden?"

„Neen, Jantje, natuurlijk niet!"

„Dan moet dat toch een luchtschip geweest zijn?"

„Ja, Jantje, dat moet dan wel."

„En vader, in 1606 vloog Reinier Claeszen óók al met een schip in de lucht?"

„Maar vader, ik dacht, dat luchtschepen pas in den allerlaatsten tijd waren uitgevonden?"

„Ja, Jantje, ik ook; maar dat schijnt dus niet zoo te zijn."

De eerste Kanaalvlucht.

In strijd met wat algemeen wordt gemeend, is Blériot de eerste niet geweest, om met zijn vliegtoestel het Kanaal over te vliegen.

Inderdaad, in 1751 vloog pater Grimaldi, van Civita—Vecchia, van Calais naar Dover, met een vliegtoestel, dat aan de vlucht van den arend herinnerde.

Hij kon naar verlangen hoog of laag vliegen en landde zonder moeite op Engelschen bodem.

Zonderling mag het heeten, dat van dergelijken meestertoer in 1751 verricht, de geschiedschrijvers niet nauwkeuriger notitie hebben genomen.

Uitgelachen uitvindingen.

Gelijk men nog voor eenige jaren graaf Zeppelin voor een „Narr auf eigene Faust" heeft uitgemaakt, zoo is te voren reeds met een aantal uitvindingen gespot, zonder wier uitvindingen het moderne leven ondenkbaar zou zijn. Terwijl reeds in Engeland langen tijd de eerste spoorweg gebruikt werd, waren er op het vasteland nog een aantal mathematici en natuurkundigen, die met alle hulpmiddelen hunner wetenschap meenden te kunnen bewijzen, dat een spoorweg absoluut niet bestaanbaar was, daar gladde staalraderen op een gladde staalbaan zich niet konden voortbewegen. Toen Franklin in de Royal Society zijn eerste voordracht over den bliksemafleider hield, behaalde hij een .... reuzenlachsucces. Aan Leborn, een Franschman, aan wien men grootendeels de invoering van de gasverlichting te danken heeft, werd, na zijn eerste voorstellen, namens de Parijsche geleerden medegedeeld, dat een lamp zonder pit niet branden, en daarom het gaslicht als verlichtingsmiddel niet gebruikt kon worden. Ondertusschen werd te Birmingham het gas reeds gebruikt.

Merkwaardig is ook de ontvangst, die de Edison-phonograaf genoot. Den 11en Maart 1878 vertoonde dr. De Mouzel, in de academie van wetenschappen te Parijs, voor het eerst deze uitvinding van Edison, en het gevolg was, dat de bekende humorist Bouillaud woedend op De Mouzel aanvloog, en hem toebrulde, dat hij niet door een buikspreker voor den gek wenschte gehouden te worden!

Een geneesmiddel tegen slaapziekte.

Naar het „*Handelsblad van Antwerpen*" mededeelt heeft pater Cambier, missionaris van Scheut, apostolisch prefekt van Boven-Kansaï, aan den minister van koloniën, een belangrijken brief gezonden, waarin hij eene volledige geneeswijze tegen de slaapziekte bekend maakt.

De geleerde missionaris verklaart reeds verscheidene inboorlingen genezen te hebben.

Ziehier de methode, die pater Cambier zou volgen: den eersten dag, onderhuidsche inspuiting van twee centiliter Fowlerlikeur, iederen dag daarop volgend toediening van minstens een gram quinine onder welkdanigen vorm om het bloed te genezen en den terugkeer van den trypanosome te beletten en verder de gewone oefeningen, watergeneeskuur, voeding, enz.

Indien de Voorzienigheid wil, dat het bewezen worde, dat de geneeswijze met quinine de ware oplossing is, schrijft P. Cambier, vraag ik voor alle belooning alleen maar de noodige fondsen voor het oprichten van een groot, welingericht gasthuis en ik wil wel op mij nemen, voor den bouw er van te zorgen.

Dat het inspuiten van 2 centiliters Fowlerlikeur, gemengd met twee centiliters water, onschadelijk is, wil de eerw. pater Cambier bewijzen door zelf eene inspuiting te ondergaan.

Een menschelijke magneet.

Uit New-York wordt gemeld dat in het plaatsje Bayfield in den staat Minnesota een jonge man is ontdekt die als 't ware geheel met magnetisme is geladen.

Met een stalen staaf, die hij eenige oogenblikken langs zijn hand wrijft, kan hij groote spijkers aantrekken.

Het magnetisme in dezen jongen man werd ontdekt door den president van de Babyfield Country Bank, den heer D. M. Marcy, die hem in zijn dienst genomen heeft om met behulp van zijn magnetisch vermogen ijzerertslagen te vinden. Met de grootste behoedzaamheid wordt de naam van deze menschelijke magneet verborgen gehouden, opdat niet andere concurreerende maatschappijen van zijn voordeelige eigenschappen gebruik zullen kunnen maken.

De jonge man was, vóór hij ontdekt werd, als eenvoudig houthakker in die streek werkzaam.

Plichtsgevoel I.

De directeur van de gasfabriek te Makasser had eenigen tijd geleden een nieuwe machine in werking gesteld. Eenige genoodigden waren bij de feestelijke inwijding tegenwoordig, o.a. het hoofd van het plaatselijk bestuur. Die zei niets, dronk mee „eerewijn", etc. etc.

En nu is de directeur wegens het niet tijdig aangeven van het in gebruik stellen eener nieuwe machine beboet met honderd gulden door datzelfde hoofd van het pl. bestuur.

Plichtsgevoel II.

't Gebeurde in een klein dorpje in Duitschland.

De oude nachtwacht vierde zijn gouden ambtsjubilé en hem werd 's avonds door de zangvereeniging daar ter plaatse een serenade gebracht. Nadat het laatste vers gezongen was, trad de oude naar voren en dankte ieder afzonderlijk met een warmen handdruk. Toen met verheffing van stem, zeide de man zichtbaar geroerd:

Mijne heeren, ik ben diep ontroerd, maar helaas ik moet u allen beboeten, daar u verzuimd hebt om verlof te vragen aan de autoriteiten voor deze serenade.

Rooken en spijsvertering.

Het Engelsch geneeskundig tijdschrift „Lancet" wijdt eenige beschouwingen aan den invloed van het rooken op de spijsvertering. Het verlangen naar een sigaar — wordt daarin gezegd — is vooral na een rijkelijken maaltijd verklaarbaar, want de tabak werkt opwekkend op de afscheiding van het maagsap, terwijl de spijsvertering, met behulp van een sigaar, sneller, gemakkelijker en aangenamer plaats heeft. In ieder geval is de uitwerking van tabak veel gunstiger dan die van likeuren en sterke dranken, maar van dikwijls, maar seer te groote rooken gezegd wordt, dat zij de spijsvertering bevorderen.

den verhoogd, en dat voor het Wilhelminapark de gevraagde subsidie werd gegeven.

Waar echter Zijne Excellentie de Minister van Koloniën die posten het vorige jaar van de begrooting heeft afgevoerd, meende hij ze er dit jaar niet weer op te kunnen brengen.

Art. 9c. De overeenkomst met de kabelmaatschappij eindigt op 20 December 1945. De garantie voor een jaarlijksche opbrengst van f 45000.— duurt echter slechts tot 5 Februari 1914.

Art. 11. Ook ondergeteekende is er van overtuigd, dat het, in vele gevallen, gewenscht zou zijn voor den landbouw grootere perceelen uit te geven.

Hij heeft daarvoor echter geen gouvernementsgrond ter beschikking. Wordt het Bestuur in de mogelijkheid gesteld goede gronden aan te koopen dan zal hij zeker in dien geest handelen.

Art. 14. Dat het peil van het onderwijs aan de openbare school aanmerkelijk daalt, meent ondergeteekende te moeten betwijfelen.

Die klacht is reeds zoo dikwijls vernomen. Was zij altijd waar geweest, dan zou er nu bijna niets meer van het onderwijs overblijven.

Ook de klacht over gemis van toewijding bij het personeel is z. i. ongegrond.

Een groot nadeel is het voor het onderwijs, dat er op de openbare scholen zoo dikwijls moet worden voorzien in tijdelijke vacatures, ontstaan door binnen- en buitenlandsch verlof van de onderwijzers. Men heeft dan natuurlijk niet altijd de beste krachten disponibel en moet zich dikwijls behelpen met jongelui, die voor het geven van onderwijs op de scholen van meer uitgebreid lager onderwijs nu juist niet zeer geschikt kunnen heeten.

Ook is het waar, dat de leerplan overvoerd is. Doch wat ervan te schrappen? De meeningen daaromtrent verschillen zóó, dat het bijna niet mogelijk zou zijn een besluit te nemen, dat niet zou stuiten op groote oppositie.

Het plan bestaat bij ondergeteekende, om het volgend jaar aan de Hendrikschool een negende klasse toe te voegen, indien blijkt, dat zich daarvoor voldoende leerlingen aanmelden: wat, naar ingewonnen informaties, wel het geval schijnt te zullen zijn.

De quaestie van de leerboeken zal men trachten zoo goed en practisch mogelijk te regelen.

Art. 14a. Het is juist, dat er thans 4 onderwijzers 1ste klasse zijn, daar de Heer van Buren Schele, die met verlof was, op 1 Januari j. l. met pensioen den dienst verliet.

Intusschen zijn toch, op den ouden voet, voor alle zekerheid 5 onderwijzers 1ste klasse geraamd, daar de behoefte voor 1912 niet volkomen bekend is. Mogelijk, dat bij het toevoegen van een 9de klasse aan de Hendrikschool nog een onderwijzer zal moeten uitkomen.

Art. 14b. Het doet ondergeteekende genoegen, dat het plan om op Curaçao onderwijs in de zeevaartkunde te doen geven, door den Raad met ingenomenheid is begroet.

De vraag, hoe het onderwijs het best kan worden gegeven, is nog in overweging.

Art. 18. Dat de behoefte aan de bekwame vroedvrouwen zich sterk doet gevoelen is waar.

De opleiding, zooals die tot nog toe geschiedde, gaf weinig resultaten. Hoe zij het best kan plaats hebben, dient kalm te worden nagegaan.

Daarom acht ondergeteekende het raadzaam het gevraagde crediet nu als „memorie" post op de begrooting te stellen (zie de nota van wijziging ad. art. 24a)

Art. 24. De vraag of er geen middel zou zijn om de verspreiding der syphilis tegen te gaan, zal ernstig worden overwogen

Dat de vergoeding aan de vroedvrouwen uitgekeerd voor het verleenen harer hulp aan onvermogenden zeer gering is, kan niet worden ontkend. In het stadsdistrict ontvangen zij slechts f 1.50 per verlossing.

Ondergeteekende stelt derhalve voor den post van f 700.— te brengen op f 900.—

Voor art. 26 *d, e f* zal hoogstwaarschijnlijk niet meer worden uitgegeven, dan er voor wordt terugontvangen. De ontvezeling van sisal brengt meestal een klein voordeel op. Het nadeel op den verkoop van katoen en ricinus zal, naar ondergeteekende verwacht, ook zoo goed als niets zijn.

Art. 33. De waarn. Directeur der Openbare Werken ontkent ten stelligste, dat er door het departement van Openbare werken te duur wordt gewerkt.

De opgave van door het departement bestede prijzen voor verschillende soorten van werk, van materialen en van gebouwen per M2 vloeroppervlak (zie pag. 24 der memorie van antwoord van het jaar 1909 en pag. 28 der notulen van den Kolonialen Raad van den 8sten Mei van hetzelfde jaar) bewijzen het tegendeel. Een voorbeeld van nog meer recenten datum is het kantoorgebouw op Aruba [waarover hieronder meer].

Ook het voor het gewoon onderhoud der landsgebouwen aangevraagd bedrag van f 8000.—, acht hij eerder te laag dan hoog.

Dit bedrag toch werd reeds in de jaren 1892 en 1893 noodig geacht, terwijl sinds dien tijd het aantal gebouwen niet onbelangrijk is toegenomen en de toen bestaande zooveel ouder worden en meer herstelling vereischen.

Uit de omschrijving van het artikel in de begrooting blijkt duidelijk, dat de bovengenoemde som van f 8000.— niet aangevraagd wordt voor „reparaties van eenige beteekenis"; toch moeten ook de kosten van dorgelijke herstellingen en zelfs voorzieningen er dikwijls uit bestreden worden wanneer zij in den loop van het jaar noodig blijken en geen uitstel toelaten.

Art. 41. De Commandant van de Scheepsmacht in de Caraïbische zee en verschillende kapiteins van de handelsvloot, wier oordeel omtrent het plaatsen van een licht op Westpunt werd ingewonnen, achtten het voorgestelde licht voldoende. De optische dracht van het licht is, bij helder weer, 13 zeemijlen.

Voortdurende bewaking heeft het licht niet noodig. Natuurlijk zal er gezorgd worden, dat het geregeld en goed brandt.

Art. 45b. De oude regeling kan niet meer worden gevolgd, daar zij in strijd zou zijn met artikel 21 der Curaçaosche Comptabiliteitswet, dat aan alle landsdienaren in de kolonie verbiedt om leverantien aan te nemen.

Meerdere uitgaven zal de nieuwe regeling niet eischen. De cipiers zijn matig schadeloos gesteld voor de winst, die zij vroeger maakten, en kunnen nu alleen voor werkelijk gedane uitgaven declareeren.

Art. 48 a en b. De boschwachters zijn er absoluut noodig, zoo men wil voorkomen, dat de bosschen op Aruba in korten tijd zoo goed als geheel zijn uitgeroeid.

Vooral de groote behoefte aan hout voor het aloë-stoken, maakt dat er, zonder behoorlijk toezicht, dagelijks clandestien boomen van gouvernementsgronden zouden worden omgekapt.

Art. 56. In 1912 zou men meer speciaal eens willen nagaan hoe de uitgeputte aloëvelden — en daarvan zijn er vele op Aruba — weer het best productief zouden kunnen worden gemaakt.

De planters weten niet goed hoe zij in deze moeten handelen en zien er daarom tegenop uitgaven te doen, die misschien weinig resultaat zullen opleveren.

Art. 57. Het gouvernementskantoor heeft gekost f 10410—. Wanneer men bedenkt, dat dit gebouw van twee verdiepingen geheel uit natuurlijke (kalk) steen in portlandcement-specie is opgetrokken, met vloer en balken van gewapend beton, en dat de galerij der bovenverdieping een vloeroppervlak heeft van 196 M2, kunnen die kosten zeker niet hoog heeten.

De technische opzichter heeft 139 dagen op Aruba vertoefd, en genoot f 6.— per dag voor verblijfkosten.

Art. 59a. Ondergeteekende kan volstrekt niet toegeven, dat een aanvangstraktement van f 3000.— voor den gezaghebber voldoende zou zijn

Na aftrek van hetgeen er gestort moet worden voor pensioen, blijft van dat bedrag niet voldoende over, om er, met een gezin, behoorlijk van te kunnen leven.

Art. 74. Bij de exploitatie werden geëmployeerd 1 hoofdopzichter à f 35 's maands, + f 5.— 's maands fouragegeld, en 8 onderopzichters à f 20.— 's maands.

Wel bleek reeds, dat het minder scherpe toezicht een daling in de opbrengst der dividivi tengevolge had; doch de uitgaven overtroffen vroeger de opbrengsten te veel.

Evenals op Aruba waken ook hier de opzichters tegen het vernielen en omhakken van boomen op gouvernementsgronden; wat noodzakelijk is.

Art. 79. De groote schepen maken altijd van de boei gebruik, als deze vrij is; alleen als zij lossen, liggen zij gemakshalve soms voor anker en indien er geen zware winden te wachten zijn.

De boei is bepaald noodig.

Art. 135. De adviseur voor visscherijzaken is van oordeel, dat nu de verschillende voorbereidingsmaatregelen behoorlijk zijn genomen en de koelmachine op Aruba is aangekomen, zich de verwachte resultaten, die in het afgeloopen jaar zijn verkregen door het verleenen van crediet [memorie post] voor het aanschaffen van vaartuigen en vischtuig in bruikleen gegeven, onder bepaling, dat, na afbetaling van het bedrag, de voorwerpen het eigendom van den gebruiker zouden worden. De eerste vaartuigen werden in Mei beschikbaar gesteld en op 31 Maart 1911 was er reeds f 668.47½ afbetaald.

Willemstad, den 21n. April 1911.
De Gouverneur van Curaçao,
NUYENS.

OOGSTBERICHTEN 1910-1911.

Bonaire en Aruba.

De inlichtingen, die ons omtrent den oogst van de beide andere eilanden zijn geworden, komen in hoofdzaak overeen met die omtrent Curaçao. Wel is ook hier de oogst *in zijn geheel* niet als mislukt te beschouwen, maar op enkele plaatsen is toch de opbrengst nagenoeg niets of bedroefd weinig.

Bonaire. Wat de hoofdplaats Kralendijk betreft, is de oogst onder anderen van *Nikeboco* eenvoudig slecht te noemen, langs de zeekant wel iets beter, maar toch van weinig beteekenis, *Noord di Saliñe* zou men een graadje beter kunnen komen, maar staat toch verre achter bij het vorig jaar. Alleen ten Noord-Oosten van *Den tera*, en wat met den naam van *Traiceroe* wordt aangeduid, maakt een uitzondering.

Hier is de oogst zelfs zóó goed, dat hij een vergelijking met verleden jaar doorstaan kan. De akkers van *Traiceroe* liggen in het middengedeelte van het eiland op een hoogplateau.

Het is ook opmerkelijk, dat bijna elk jaar in deze streek méér regen valt en ook de oogst veel gunstiger is, dan op de andere gedeelten van het eiland.

Rincon. Hier is de hoedanigheid van den oogst bepaald door de streek, waar geplant is. Zoo hebben al de akkers, gelegen aan den voet van den bergrug (het bovengenoemde hoogplateau) ten Oosten van het dorp Rincon een heel goeden oogst opgeleverd, sommigen zelfs nog beter dan het jaar te voren; ook de Zuidkant is vrij goed. Aan de geheele Noordzijde van het dorp daaren tegen is de oogst van geen beteekenis of vrij wel als mislukt te beschouwen.

Het Westelijk deel heeft naast vrij goede stukken, daarentegen geheele velden die geen korreltje mais hebben voortgebracht; zeer velen hebben niets eens plantzaad, doch enkel en alleen maar maistokken kunnen oogsten.

Ook hier weer zijn degenen, die bij de allereerste regens het plantzaad bijtijds in den grond hadden, er het best afgekomen.

Daar waar de oogst mislukt is, was het te laat invallen van het regenseizoen en daarna de droogte wegens den onbeduidenden regenval in November en December, oorzaak dat de aren zich niet met kracht konden ontwikkelen, terwijl musca, pest en piespies de laatste sappen uit de nog groene bladeren of de weeke teere korreltjes uitzogen.

Ook over geheel Bonaire is de oogst van boonen, patia, meloenen e. d. uiterst gering of beter gezegd geheel mislukt.

Aruba. Hier waar de landbouw met meer kennis en energie beoefend wordt, is toch de klacht hetzelfde als van de beide vorig eilanden.

Over geheel Aruba is deze oogst niet in de schaduw van die der beide vorige jaren.

Het is wel opvallend, dat (terwijl wij, op ons verzoek om oogstberichten, nergens die vraag gesteld, noch dit antwoord hebben uitgelokt) dat zooowel voor Curaçao en Bonaire en ook nu weer voor Aruba het oordeel luidt: „*Alléén diegenen, die het vroegst geplant hebben, kregen de beste oogst.*"

Men weet, dat men op Aruba een ander soort mais plant, dan op de beide andere eilanden, nl. de *mainsje raboe* of *siete seman*, die spoediger tot rijpheid komt dan de andere soorten, en meestal twee oogsten geeft.

Niettegenstaande deze groote voordeelen is men op de andere eilanden huiverig om die mais te verbouwen, omdat men steeds en altijd een slechte ondervinding er mee heeft opgedaan.

Rondom de hoofdplaats Oranjestad is er dit jaar van de geheele maisoogst zoowat niets terecht gekomen. Meer oostelijk heeft men wel is waar twee oogsten gehad, waar beiden waren vrij wel onbeduidend. De eerste werd bovendien nog voor een groot deel door *peliger* bedorven.

Ook voor het overig gedeelte van Aruba was de maisoogst uitermate gering, alleen zij die heel vroeg geplant hadden, zagen hun moeiten met meer bevredigende resultaten beloond.

Andere jaren kon Aruba van zijn overvloed van *boontjes* naar de andere eilanden uitvoeren. Dit jaar behoeft men daar niet op te rekenen. *De oogst van boonen is overal mislukt.* Ook met de *pinda's* heeft men het ongelukkig getroffen. Deze oogst heeft geen 10% opgeleverd van die van het vorige jaar.

Ingezonden stukken.

EENIGE WOORDEN

gewijd aan de nagedachtenis van den Heer

E. S. L. Maduro.

Vreest niet! daar leeft een God.
De dood vereenigt.
Wie hier een brave is,
Zal ginds een Engel zijn.

Helaas! hij is dan dood, dood voor goed, voor immer, onherroepelijk dood. Dood de man, dien honderden met innig diep leedwezen op den namiddag van den 25n April 1911 ten grave hebben zien dalen. Dood de man, aan wien niemand te vergeefs om hulp of bijstand vroeg; die de sympathie der gansche beschaafde bevolking bezat, die evenals de barmhartige Samaritaan eenieder met milde hand ten dienste stond, de armen zooveel hij kon hun leed en ellende dragelijk maakte.

Hij stierf. Helaas! in veler hart een leegte nalatende die onherstelbaar schijnt en niet aangevuld kan worden.

Welk Curaçaonaar heeft niet vaak zijn naam hooren noemen en die naam meestal met een bede voor zijn welvaart en zijn lang leven vergezeld hooren gaan. Zijn blik verdreef de smart, zijn hart was met liefde en godsvrucht vervuld. Geen afwijzing op een dringend verzoek om hulp was bij hem denkbaar, neen steeds vervuld met innig medelijden en liefde voor zijn evenmensch hielp en steunde hij, zonder onderscheid des geloofs, een ieder die zich tot hem wende en dat die steun en hulp altijd, zonder mismoedig en verdrietig te worden, werd verleend is algemeen bekend. Wie onzer is het niet bekend, dat naar hem opgezien werd in nood, als de zeeman bij het naderen van een gevaarlijke kust, naar den vuurtoren.

Zijn naam zal dan ook vooral onder de misdeelden van dit eiland nimmer vergeten worden en in gezegend aandenken voortleven.

De overledene behoorde tot hen die door hun doen en laten bij een ieder geacht en gewild zijn.

Als lid van den Kolonialen Raad op dit eiland is hij jaren lang, naar zijn inzien en overtuiging, werkzaam geweest in het belang der Kolonie Curaçao en menig goed werk heeft hij door zijn raadgevingen helpen verrichten.

Aan hem en zijn vennooten hebben wij de invoering van het electrisch licht en het gebruik van gedistileerd water te danken. Als koopman verschafte hij maandelijks aan honderden het dagelijksch brood. Zijn naam zal dan ook gewis nog vele jaren na zijn dood honderden als zoet luidende muziek in de ooren klinken.

Hij ruste zacht.

J. H. B. Gravenhorst.

RAPPORT

van den Heer

H. J. Cohen Henriquez

van zijn reis naar Maracaibo.

VI.

Vertaling. Bijlage VII

Secretaris-Generaal
Afdeeling-Statistiek No. 327.
Maracaibo, den 22n. Juni 1910.
Burger H. J. Cohen Henriquez.
Alhier.

Aangenaam is het mij, voor U hier onder af te schrijven den rondgaanden brief, dien deze Secretaris-Generaal gericht heeft aan de Gouverneurs der Districten, hen uitnoodigende, om de propaganda ten gunste van de nijverheid van de *cogollo* of *lucateva* in hunne respetieve districten te steunen.

Ziehier den brief:

„Vereenigde Staten van Venezuela.
Staat Zulia. Secretaris-Generaal.

Afdeeling: Statistiek. Circulaire No. 325 Maracaibo 18 Juni. 1910.
Burger Gouverneur van het District.

Aangezien dit Gouvernement op vaderlandslievende wijze er belang in stelt, dat de ontwikkeling onzer industrieën haren hoogsten graad van volkomenheid bereike, heeft het,

---

Het rooken vóór den maaltijd is echter nadeelig voor de werking van de maag, want daardoor wordt de afscheiding van het magsap uitgeput.

Rooken vóór het slapengaan veroorzaakt niet zelden slapeloosheid, daar de maag dan te veel maagsap voortbrengt, en dientengevolge een gevoel van honger, dat somtijds zeer levendig kan zijn, verwekt wordt. Wil men derhalve het rooken onmiddellijk vóór het naar bed gaan niet nalaten, dan is het aan te raden, een weinig voedsel tot zich te nemen.

Rooken en Hygiëne.

Algemeen is men van meening, dat het rooken van tabak, evenals het dragen van corsetten door de vrouwen, geheel in strijd is met de hygiëne, en dat ieder, die rookt, zich die gewoonte alleen uit zucht tot navolging eigen heeft gemaakt. Nu is evenwel door een bekend hygiënist, dr. Tassinari te Rome aangetoond, dat het rooken van tabak een niet geringe hygiënische waarde heeft. Tabaksrook namelijk is een krachtig ontsmettingsmiddel, waardoor het als een voorbehoedmiddel, tegen een aantal ziekten kan worden beschouwd. Ook dr. Miller van New-York en dr. Vassili van Napels zijn van meening, dat tabaksrook de ontwikkeling van ziektekiemen tegengaat. Een groot aantal onderzoekingen werd door dr. Tassinari uitgevoerd, omtrent den invloed van tabaksrook op de kiemen van cholera, longontsteking enz. Te dien einde bedekte hij het inwendige van een paar bollen met een laag gelatine, die de kiemen van genoemde ziekten bevatte; daarop werd ook in de ruimte gedurende 20 à 30 minuten tabaksrook ingevoerd. Toen werd geconstateerd, dat de bacillen der Aziatische cholera en der longontsteking geheel vernietigd waren, welke soort van tabak men ook voor dit doel aanwendde. De gelatine werd door den tabaksrook volmaakt gesteriliseerd, terwijl er nauwelijks eenige uitwerking te bespeuren was op de typhus-bacillen.

Men zou te veel verwachten door aan te nemen, dat de tabaksrook kiemen vernietigd, die reeds in het organisme zijn opgenomen: maar toch zal het iederen rooker welkom zijn, te vernemen, dat het rooken als een voorbehoedmiddel te beschouwen is tegen eenige der meest geduchte besmettelijke ziekten. Intusschen is het ook verstandig, hierbij te bedenken, dat onmatig rooken tot niet minder geduchte verschijnselen van nicotine-vergiftiging kan leiden.

Weest zuinig op alles!

De schatkist-autoriteiten in de Vereenigde Staten van America hebben het voorstel gedaan, alle geldswaardig papier terug te brengen tot een formaat, dat een derde kleiner is dan het tegenwoordige. Dat nieuwe formaat zal gemakkelijk kunnen worden geborgen in een normale portefeuille zonder dat 't behoeft te worden gevouwen. Dit vouwen vooral is oorzaak dat het geldswaardig papier zoo spoedig aan de circulatie moet worden onttrokken en vernieuwd.

De schatkist verwacht door deze practische wijziging een besparing aan papier van een millioen dollars per jaar.

Toekomstbrood

Volgens de „*Kontinental Holz. Ztg.*" is de broodfabricage met hout als grondstof een voldongen feit. Berlijn bezit reeds een houtbrood-oven, die dagelijks 200 porties aflevert. Om dit weerzinwekkende voedsel te bereiden, laat men houtzaagsels gisten, doet het chemische bewerkingen ondergaan, mengt het met 33 pCt. roggemeel en bakt het op de gewone wijze. Volgens de fabrikanten is dit product, thans als paardenbrood in gebruik, in tijden van hongersnood „uitstekend" kunnen dienen voor den mensch......

Jammer van het roggemeel, dat er voor gebruikt wordt!

Een inktgeheim.

Al de inkt, waarmee de Staatspapieren in de Vereenigde Staten gedrukt worden, wordt door één mensch gemaakt. De vader van den tegenwoordigen fabrikant, een zekere mijnheer Eddy, vond den inkt uit, maar vertelde nooit aan iemand, hoe hij was samengesteld, vóór hij zijn einde voelde naderen. Toen liet hij zijn zoon roepen en deelde hem het geheim mee. Had hij dus een ongeluk gehad vóór hij het zijn zoon had kunnen vertellen, dat was het gouvernement in groote verlegenheid geweest, want de door den heer Eddy vervaardigde inkt is de eenigste soort, waarmee de banknoten gedrukt kunnen worden. Voor het vervaardigen van den inkt heeft de tegenwoordige mijnheer Eddy maar zes werklieden noodig, van wie niet één in het geheim is ingewijd. Geen hunner heeft den heer Eddy ooit bezig gezien, wanneer hij de verschillende bestanddeelen bij elkaar voegde. Twee weken in ieder jaar sluit hij zich achter de gesloten deuren van zijn laboratorium op, in wier stille afgelegenheid hij de kleurenmassa's te samen stelt, om na gedanen arbeid onmiddellijk alle bij het werk gebruikte tegels en glazen zorgvuldig te vernietigen. Dan maakt hij voorraad voor een geheel jaar, en verdient daarmee 120.000 gulden. Het waardeloos worden van zijn zwarte kunst heeft de man des te minder te vreezen, daar het de chemische analyse tot nog toe niet gelukt is, door vaststelling der bestanddeelen van de kleurmassa, het fabrieksgeheim op te helderen.

Een noodlottig misverstand.

Er wordt verhaald, dat er onder het Schrikbewind in 1871 te Parijs een noodlottig misverstand heeft plaats gehad.

Delescluze—zoo verhaalt men— werd op den dag van den aanval, dien het leger van Versailles ondernam, door een hevigen hoest gekweld, die hem bij het spreken uiterst hinderlijk was. In een van zijn geweldige hoestbuien kwam een lid van de commune bij hem, met de vraag, wat er met de gijzelaars moest gebeuren. „Ma sacrée toux!" (die verwenschte hoest!) riep Delescluze, maar de andere verstond: „Massacrez tous!" (Brengt ze allen ter dood!) en gaf bevel tot een algemeene terechtstelling.

De outwouding van de Ver. Staten.

Op een vergadering van de „American Forestry Association" zijn onlangs treffende staaltjes meegedeeld van de roekeloosheid en spilzucht waarmee de Amerikaan zijn bosschen laat decimeeren door vuur en bijl. Enkel in 1910 is voor een waarde van 420,000,000 à 480,000,000 millioen gulden aan hout door brand verloren gegaan, waarbij 4,000,000 acres werden kaal gebrand. En gemiddeld verliezen de Vereenigde Staten door brand 50 menschenlevens en 120,000,000 gulden per jaar.

Maar ook de houthakker woedt zonder ophouden in den boschrijkdom. Van de 850,000,000 acres bosch die er vroeger in de Unie waren staan er nog 550,000,000 overeind en daarvan is slechts ongeveer ⅕ Bonds-eigendom. En er wordt jaarlijks ongeveer 3 maal zooveel weggehakt als bijgeplant. Gelukkig is de regeering doordrongen van den ernst van 't hout-vraagstuk, en zal men er op den duur wel toe komen, de houtexploitatie in de Unie op een rationeele basis te stellen en daarbij meer dan tot dusver rekening te houden met de toekomst. Maar er is al veel onherstelbaar kwaad gedaan.

onder dagteekening van 16 dezer een gewichtig decreet uitgevaardigd hetwelk U zult aantreffen in No. 566 van het Officieel blad van den Staat en waarbij twee prijzen, een van 300 en een van 200 bolivars, uitgeloofd werden, bestemd voor twee personen, welke in het tijdsbestek van één jaar de beste soort en de grootste hoeveelheid vezel, genaamd *cogollo* of *lucateva*, ter markt brengen.

Aan Uw oordeel zal het gewicht van voormeld Decreet niet ontgaan, dat ten doel heeft, de ontwikkeling te bevorderen van eene nieuwe nijverheid, die door hare onbetwistbare belangrijkheid, geroepen is, om eene bron van rijkdom voor dezen staat te worden, waarvan de klimaatsgesteldheid goede waarborgen biedt voor den gunstigen uitslag van voormelden vezel, die op de buitenlandsche markten eene waarde verkrijgt, die aanzienlijke winsten belooft aan de landbouwers, die hem mochten willen exploiteeren, en rekenende op de grootste krachtdadigheid van Uwe bemoeiingen, om de nieuwe industrie te verbreiden in het District, dat U waardiglijk bestuurt, voeg ik bij deze nota 50 exemplaren van het strooibiljet, waarbij de Heer H. J. COHEN HENRIQUEZ, gemachtigde van het Bestuur van het eiland Curaçao, met zaakkennis openbaar maakt de beste bereidingswijze der plant waarvan ten deze sprake is.

God en Federatie.

(get) R. DE LA C. TORRES.

Hiermede heeft het Bestuur van den Staat het genoegen U de belangstelling te kennen te geven, waarmede het van Uwe moeitevolle zending kennis heeft genomen.

God en Federatie.

(get) R. DE LA C. TORRES.

Berichten uit de Kolonie.

Mgr. Vuylsteke.

Maandag avond is onze Apostolische Vicaris Mgr. M. G. VUILSTEKE vergezeld van den ZeerEerw. Pater J. V. D. VEER, pastoor van Santa Rosa met de Duitsche boot Bolivia via Santa Domingo en St. Thomas naar de Bovenw. Eil. vertrokken. Tijdens de afwezigheid van ZDH. blijft de Hoog Eerw. Pater A. TER MAAT met het bestuur der Missie belast.

Elias S. L. Maduro.

Hevige ontroering en algemeene deelneming wekte Maandagavond de tijding, die zich in een oogwenk door de geheele stad verspreidde, van het plotseling overlijden van den Heer ELIAS S. L. MADURO. Het getuigde wel, hoezeer bekend, hoe hoog in aanzien de Heer MADURO was in de Curaçaosche maatschappij. Hard wordt deze achtenswaardige familie getroffen, die in minder dan twee maanden tijds de twee broeders MOZES en ELIAS door den dood zich ontrukt zag. Vooral voor de hoogbejaarde moeder, voor de treurende echtgenoote en kinderen van den overledene is het verlies smartelijk en onherstelbaar.

Als hoofd van het grootste handelshuis in onze kolonie, ook door zijn fortuin, zijn rijke talenten, zijn groote rechtschapenheid, zijn minzaam karakter en in het bijzonder door zijn nooit volprezen liefdadigheid had de overledene zich een eereplaats verworven in onze kolonie, die hem door niemand betwist werd. Hij scheen zich den grooten philantroop en geloofsgenoot MONTEFIORE tot voorbeeld en ideaal gekozen te hebben, wien hij steeds een diepe vereering toedroeg. Hij was sedert 17 jaren consulair agent van Frankrijk, bovendien, majoorcommandant der vroegere schutterij, Voorzitter van de Aruba Phosphaat-Mij., lid van het Bestuur van de Curaçaosche bank, eveneens van de Spaar- en Beleenbank, in vroegere jaren Directeur van de Hypotheek-Bank en lid van den Koloniaal Raad. Hij was Officier van de Oranje Nassau-orde, Officier d'Academie, lid van de Cambodja-orde en van de Buste van Bolivar

Grootsch en indrukwekkend was de begrafenisstoet, waaraan alle waardigheidsbekleeders, alle rangen en standen dezer kolonie, de état-major en een afdeeling matrozen van den Franschen kruiser „D'Estrées" deel namen. Aan de geopende groeve werd achtereenvolgens het woord gevoerd door den Heer Gouverneur, de Commandant van de „d'Estrées", den Heer H. H. R. CHAPMAN, Offic. van de Schutterij, den Heer LAND, Administrateur van Financiën, den Heer A. D. CAPRILES, den Wel Eerw. Heer QUERIDO om de verdiensten van den overledene te huldigen.

Ook onze Redaktie biedt de treurende familie haar oprechte deelneming.

Pastoor J. Meijknecht.

Woensdag avond is de ZeerEerw. Heer J. MEIJKNECHT, pastoor van de parochie Barber op Curaçao en sedert ruim 23 jaar reeds in onze missie werkzaam, met het SS. *Philadelphia* via Puerto-Rico en New-York naar Patria vertrokken, om een jaar verlof bij zijn familie door te brengen. Wij hopen ZEerw. daarna weer met nieuwen moed en krachten toegerust in ons midden te zien terugkeeren.

Pastoor J. van Weerelt.

De parochie van Pietermaai treurt over het heengaan van den ZeerEerw. Pater J. VAN WEERELT, die 11 jaar lang aan haar hoofd stond, en zich in al dien tijd de sympathie en liefde verworven heeft van zijn parochianen. De armen zullen niet vergeten, wat hij voor hen deed, vooral 3 jaren geleden tijdens de verschrikkelijke armoede en hongersnood, toen hij maanden lang aan velen hunner geregeld te eten gaf. Moge zijn gezondheid, die zichtbaar onder het werk voor het zielenheil van de parochie van Pietermaai geleden heeft, weldra op het rustige Bonaire op verhaal komen, en nieuwe krachten erlangen om weer onder zijn beminde parochianen terug te keeren.

Topographische-Kaart van Curaçao.

We kunnen ieder in gemoede aanraden deze kaart van ons eiland, waaraan door tal van deskundigen verscheidene jaren gewerkt is, te koopen.

Het is een meesterstuk, zooals men in onze Kolonie nog zelden zal gezien hebben. Alles tot de kleinste bijzonderheden, zooals wegen en voetpaden, rooien, trankeren, bergen en heuvels vindt men op deze kaart aangegeven. De kaart bestaat uit 18 bladen met verklaring en omslag en is verkrijgbaar op de Secretarie tegen den prijs van 5 gld. Spotgoedkoop!

Het havenplan van Curacao.

Naar ons ten oore kwam, is hier in de kolonie deze week bericht ontvangen, dat op de concessie-aanvrage van de Heeren LEEZER en EVERTS door de regeering in het moederland afwijzend is beschikt.

Wat er nu verder gebeuren zal, is nog moeielijk te zeggen. Het meest waarschijnlijk lijkt ons, dat het Bestuur der kolonie zich met de uitvoering van het werk belasten zal. De openbare behandeling der begrooting in den Kol. Raad zal ongetwijfeld hieromtrent wel meer licht brengen.

De Heer J. Janse.

Naar wij vernemen zal de Heer J. JANSE die verscheidene jaren in onze kolonie doorbracht als directeur van de *„Handel- en Industrie-Maatschappij"* en ook lid was van de Kamer van Koophandel, deze week met de Italiaansche boot *Manuel Calvo* de reis naar Europa aanvaarden en onze kolonie voor goed verlaten.

Postdirecteur.

Volgens hier ontvangen bericht is de Heer A. C. DE VEER, postdirecteur voor verderen dienst in de kolonie afgekeurd.

Kolonialen Raad.

Bij Koninklijk Besluit zijn met ingang van den 2den Dinsdag van Mei benoemd tot leden van den Kol. Raad, de Heeren H. A. DE CASERES, B. E. VAN DER VEEN ZEPPENFELDT en Dr. J. P. EVERTSZ Hz.

D'Estrées.

Zondagmiddag viel in onze haven binnen de fransche kruiser IIIe. kl *d'Estrées*, komende van Mexico en Cartagena. Reeds meermalen bezocht deze oorlogsboot vroeger onze haven. Zoodra het schip in het Schottegat lag vastgemeerd, loste het de gewone saluutschoten. die wegens den Zondag eerst den volgenden morgen door het fort Amsterdam beantwoord werden.

'tSchip heeft 253 manschappen aan boord, is 95 M. lang, 12 breed en heeft 5.4 M. diepgang. Het heeft 2460 ton waterverplaatsing en machines met 8500 ind. paardekracht, loopt 20 mijlen per uur en werd in 1897 te water gelaten

Juist tijdens het verblijf van den kruiser in onze haven had het onverwachte sterfgeval plaats van den franschen Consul den Heer E. S. L. MADURO. Tijdens de begrafenisplechtigheden bewezen de kanonnen van dezen oorlogsbodem door hun saluutschoten de laatste eer aan Frankrijks trouwen vertegenwoordiger in onze kolonie.

Woensdag heeft de *d'Estrées* weer onze haven verlaten met bestemming naar Trinidad.

Merida.

Volgens ontvangen berichten bij de agentschap van de *„Red D"* lijn zal de nieuwgebouwde *Merida* eerst den 3den Mei in onze haven binnen komen.

De „Aurora" gestrand.

De noorweegsche boot *Aurora*, door de *Red D* tijdelijk gecharterd om dienst te doen in plaats van de oude *Merida*, heeft zijn laatste reis naar onze haven niet zonder ongeval ten einde gebracht. Zij werd hier Woensdagavond verwacht. Tot 6 uur stelde de *Philadelphia*, die mail, passagiers en vracht van de Aurora moest overnemen, nog haar reis uit, maar vertrok toen om zelf niet te laat op haar bestemming aan te komen. De Aurora is den nacht te voren waarschijnlijk ten gevolge van wind en stroom bij Kaap Román, de Noordelijkste punt van het schiereiland Paraguaná op het strand geloopen, of zooals latere berichten, aan *El Imparcial* verstrekt, melden, bij het punt, bekend als *Bajabaroa* ten Noord-Oosten van Paraguaná.

Laat in den avond kwam van den agent der Maatschappij te Coro telegraphisch bericht van het ongeval met verzoek om hulp te zenden en passagiers en lading over te nemen. 'S nachts ten 2 uur kon de goulet *„Gaviota"* reeds naar La Vela en van daar naar de plaats van het ongeval uitzeilen. Door het gouvernement te Caracas werd goedgunstig beschikt, dat voor deze bijzondere gelegenheid de barken, die van hier hulp gaan bieden door den Venezolaanschen consul te dezer direkt naar de plaats der stranding konden uitgeklaard worden, zonder te voren La Vela aan te doen. Daarnaar is de *Gacela* uitgezeild eveneens om hulp te gaan bieden. Daar bestond hoop het schip los te krijgen.

Hedenmorgen ten 11 uur juist onder het afdrukken onzer courant is de *Aurora* schijnbaar onbeschadigd onze haven binnengekomen.

Marktbericht van den Curacaoschen Handelsbond.

Van 7 April 1911.

ZOUT per vat van 180 K.G.		f 0.80
DIVIDIVI per K.G.		„ 0.07
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.		„ 0.70
id. per KG. 2e kw.		„ 0.60
HUIDEN per K.G.		„ 0.60
GEITENVELLEN per K.G.		„ 1.20
WOL per K.G.		„ 0,12
SCHAPENVELLEN per stuk		„ 0.40
BEENDEREN per K.G.		„ 0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.		„ 0.05

STROOHOEDEN (hipijapa):

Kwaliteit		per dozijn	
Kwaliteit No, 1		per dozijn	„ 3.25
„ „ 1 (gebleekt)		„ „	„ 3.37½
„ „ 1a		„ „	„ —
„ „ 1a [gebleekt]		„ „	„ —
„ „ 2		„ „	„ 4.50
„ „ 3		„ „	„ 5.—
„ „ 4		„ „	„ 5.50
„ „ 5	(OLA)	„ „	„ 6.50
„ „ 6		„ „	„ 7.—
„ „ 7		„ „	„ 7.50
„ „ 8	(OLA)	„ „	„ 7.50
„ „ 9		„ „	„ 10.50
„ „ 10	(OLA)	„ „	„ 9.—
„ „ 11		„ „	„ 12.—
„ „ 12	(OLA)	„ „	„ 12.—
„ „ 13		„ „	„ 15.—
„ „ 14	(OLA)	„ „	„ 15.—
„ „ 15		„ „	„ 18.—

STROOHOEDEN (latai):

Kwaliteit	per dozijn	
Kwaliteit X	per dozijn	f 1.50—
„ XX	„ „	——
„ XXX	„ „	——

KLEINE STROOHOEDEN (hipijapa) in kwal. overeenkomende met kwal. No. 1 van ongeveer 25 cM. van kruin af tot rand per doz. f 3.—

Officieele Berichten.

Blijkens ontvangen kennisgeving van den Minister van Koloniën is aan den heer H. K. A. MICHELSEN, Hoofd der Hendrikschool op Curaçao, thans met verlof in Nederland, tot verder herstel van gezondheid, zes maanden verlofsverlenging verleend.

De persoon van JOHAN DE LANNOY is aangesteld tot telegrammenbezorger bij het kuststation voor draadlooze telegrafie op Curaçao.

De heer J. F. QUAST, 2de commies ter Administratie van financiën is gedurende den verloftijd van den heer J. G. STATIUS MULLER belast met de waarneming der functien van klerk van de Curaçaosche Bank.

Aan den maréchaussée 2de klasse I. A. HOLLANDER, is tot verder herstel van gezondheid, eene maand verlofsverlenging verleend.

De heer F. K. THIELEN, belast met de waarneming der betrekking van districtmeester van het 4e en 5e district op Curaçao, is definitief als zoodanig benoemd.

Aan den heer A. J. C. KRAFFT, kapitein bij de rustende stedelijke schutterij alhier, is op zijn verzoek, eervol ontslag als zoodanig verleend, onder dankbetuiging voor de door hem aan den lande bewezen diensten.

Pest op Trinidad.

Alweer is er een geval van pest op Trinidad voorgekomen.

Daarom is bij Gouvernements beschikking eene quarantaine van tien dagen, met inbegrip van de reis, vastgesteld voor alle schepen, komende van Trinidad, wegens het aldaar voorkomen van gevallen van pest; met bepaling, dat de schepen, die buiten communicatie aldaar alleen pasagiers ontschepen, lading en mails lossen, en mails aan boord nemen, in het vrije verkeer op Curaçao zullen worden toegelaten.

Verjaardag van Prinses Juliana.

Morgen viert H. K. M. Prinses Juliana haar tweeden verjaardag. Omdat die feestdag dit jaar op Zondag valt, zijn alle feestelijkheden tot den volgenden dag verschoven. ZExc. de Gouverneur heeft vastgesteld dat op Maandag, den 1sten Mei a s., de verjaardag van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana, op de volgende wijze zal worden gevierd:

1o. Bij zonsopgang zullen, op het vallen van een kanonschot van het fort Nassau, de vlaggen op de openbare gebouwen, de forten op dit eiland en op de gouvernements vaartuigen worden geheschen, terwijl zij met zonsondergang op een gelijk schot zullen worden nedergehaald;

2o. Om 8 uur 30 minuten des voormiddags zal er parade worden gehouden door het garnizoen;

3o. Van 7 uur 30 minuten tot 9 uur des namiddags zal aan den Waterkant (Overzijde) door de Militaire Kapel eene muziekuitvoering worden gegeven.

4o De tenue van den dag zal zijn de groote.

Programma.

1. Vive la Princesse—Marsch P. Stenz.
2. Lustspiel ouverture Kéler Béla
3. Dollar walzer L. Fall.
4. Choral et Reveue R. Schumann
5. Oranjelederen Marsch J. Boskaljon
6. Potpourri Populaire No. 8 Renaud
7. Air Variée [1ste uitv]. C. Roskaljon
8. Wilhelmina Mazurka, Guiseppi.

Ratten en Muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscaalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd

197 ratten
75 muizen.

Regenval.

Gedurende de maand Maart 1911

	m.M.
Fort Amsterdam	19.8
Plantage Knip	
„ Klein Sta. Martha	5.—
„ Siberie	18.—
„ Hoffi abao.	12.8—
„ Cas Chikitoe	22.—
„ Gr. St. Joris	21.5
„ Klein St. Joris	0.
„ Sta. Rosa	30.5
Beekenburg	17.8
„ Noordkant	44

Uit de naburige Republieken.

Venezuela.

Door den Minister van financien te Carácas is aan de Gezanten van het Buitenland mededeeling gedaan, dat op de Bank van Venezuela ter beschikking der gezantschappen van Belgie, Frankrijk, Mexico, Ver. Staten, Spanje, Holland, Zweden en Norwegen een bedrag ligt van 449.702.79 bolivars vertegenwoordigend 30 % van de inkomsten van de Douane van La Guayra en Puerto-Cabello over de maand Maart.

— Dinsdag van de vorige week vertrokken de beide booten *Zamora* en *Guyana* van Maracaibo met twee andere booten *Progreso* en *Mara* op sleeptouw, bestemd om in het dok te Puerto-Cabello ter reparatie te worden opgenomen. Een hevige storm die 40 uren aanhield overviel het convooi in de golf van Maracaibo met het ongelukkig gevolg, dat de *Mara*, die in zeer slechten staat was, niet bestand bleek tegen het geweld der golven en zonk. De bemanning wist zich te redden.

Naar ons van hoogst gezaghebbende zijde wordt meegedeeld, moet er van een begin van revolutie, op touw gezet door CELESTINO CASTRO, volstrekt geen spraak zijn. — Het bericht dien aangaande deze week door een der bladen alhier gepubliceerd, berustte op een mededeeling van een persoon, wien die redactie alle reden meende te hebben, haar vertrouwen te schenken. —

Haiti.

Een krijgsraad heeft in het begin dezer maand 3 dagen zitting gehouden te Cabo Haitiano, om de politieke gevangenen, die aan de laatste revolutie hebben deelgenomen te vonnissen. *Twee en twintig* hunner werden ter dood veroordeeld. De buitenlandsche Consuls hebben protest aangeteekend tegen deze terechtstellingen. De talrijke families dezer veroordeelden zijn wanhopig.

Santo Domingo.

Ll. Maandag werden te San Guan Puerto-Rico door Mr. Hubbar Marshal, van de Vereenigde Staten, gearresteerd Generaal Carlos F. Morales, oud president van de republiek Santo Domingo, Mauricio Jimenez, oud Vice-President en Generaal Zenón Toribio, oud-officier van het leger van Santo Domingo. De motieven dezer arrestaties waren vijandelijkheden tegenover een gouvernement, waarmede de Vereenigde Staten vriendschapsbetrekkingen onderhoudt. Men zegt, dat de papieren bij de 3 gevangenen in beslag genomen, de bewijzen bevatten dat zij op Puerto-Rico een gewapende expeditie voorbereidden om een inval te wagen in Santo. Domingo

Buitenland.

DUITSCHLAND.

Gezelschapsreizen naar de kolonien.

In Duitschland begint men meer en meer in te zien, van hoe groote waarde voor de kennis van de koloniën een bezoek kan wezen, en daarom werden in 1906, 1907 en 1910 door de volksvertegenwoordigers studiereizen gedaan naar Duitsche koloniën, waarop gevolgd zijn de reizen van de hooge ambtenaren als Dernburg, Von Lindequist en Conze.

De eerste eigenlijke gezelschapsreis ondernam de Handelshoogeschool te Keulen in 1909 en daarop volgden een paar andere, door particulieren op touw gezette tochten, sommigen alleen met jachtbedoelingen. In 1910 togen een aantal botanici en zoölogen naar Duitsche koloniën, om gemeenschappelijk aan wetenschappelijk onderzoek te doen.

Voor onze leden van de Tweede Kamer zou een reis naar de koloniën zeker een begeerd doel wezen en dat ze een nuttig effect kon hebben, daaraan zal zeker niemand twijfelen. Ze zijn nu nog te tellen, de volksvertegenwoordigers, die met eigen oogen Java hebben aanschouwd of den voet hebben gezet op enkele andere eilanden, over welker wel en wee ze toch in de begrootingsdagen hun oordeel en hun stem vaak hebben uit te brengen.

Men kan over het nut van zulke uit den aard der zaak vluchtige bezoeken verschillend denken, maar waar, zooals in Duitschland, met zijn nog jonge koloniën, de drang ertoe sterk uitkomt, daar is dat stellig een goed teeken voor de belangstelling in het koloniaal bezit. Dat jongelui als de leerlingen van de Handelshoogeschool in Keulen erheen gingen, die voldoende voorbereid door wetenschappelijke colleges over de koloniale producten en toestanden, al het nieuwe aanschouwden en zich op de hoogte stelden van den feitelijken tegenwoordigen toestand, moet in de gevolgen van geen geringe beteekenis blijken. Op reis ging het onderwijs in zekeren zin voort, en de jongelui, die deze studiereis van twee maanden medemaakten, zullen later in verantwoordelijke betrekkingen en vertegenwoordigende lichamen het aantal vergrooten van personen, die met kennis van zaken de koloniale vragen nader tot haar oplossing brengen.

Dat de Duitsche vorsten een voorbeeld geven in het bezoeken van de koloniën is een feit, en de Engelsche koning heeft als kroonprins zich evenmin onbetuigd gelaten. De reis van Prins Hendrik naar Nederlandsch Oost-Indië past volkomen in dit kader. Ook de gewone gezelschapsreizen naar Indië moeten worden aangemoedigd, want de liefde voor de koloniën kan nooit krachtiger worden gewekt en verlevendigd dan door een bezoek aan het mooie tropenland.

Gelukkig de Duitschers, die in hun Maatschappij van Landbouw een Koloniale Afdeeling hebben, waar men ijverig aan het werk is. Men organiseert er voor den komenden zomer een groote studiereis, waaraan vakmannen op landbouwgebied deelnemen. De oudste leden zullen door hun ervaring inzake den gewonen landbouw in staat worden gesteld, de levensvoorwaarden van tropische cultures te begrijpen, de vooruitzichten te toetsen en door de macht van hun persoon uitgebreide kringen voor de koloniale zaak te winnen, terwijl de jongere leden van de gezelschappen een inzicht zullen krijgen in de beteekenis van koloniale vraagstukken en voor zich een keuze zullen doen omtrent de ondernemingen, waarin zijzelf later hun krachten willen beproeven.

Het reisplan is in overleg met het ministerie van Koloniën vastgesteld, en een comité uit de Maatschappij van Landbouw heeft nu voorgesteld, den 3en Juli van Napels of Marseille te vertrekken, naar Dar-es-Salam. Men gaat in Duitsch Oost-Afrika alle belangrijke plaatsen zien, bezoekt sisal- en rubberplantages, mijnwerken, katoenplantages, een biologisch landbouwinstituut in Amani, een paar koffieplantages, een boschbouwonderneming en een groote veehouderij, om vervolgens de reis te besluiten met een visite aan de Engelsche buurkolonie Britsch Oost-Afrika.

Natuurlijk behooren een bezoek aan den Kilimandsjaro en een vaart op het Victoria Nyanza tot de plannen en van Mombassa wordt de terugreis ondernomen op 23 October.

(*„De Aarde en haar Volken.”*)

Advertentien.

ZITTING

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

op Zaterdag, den 29sten April: 1911, des avonds te acht uur.

Te behandelen onderwerpen:

Ingekomen stukken; en

Ontwerp-verordening, houdende bepalingen omtrent de huishouding en tucht op de koopvaardijschepen.

Curaçao, den 29sten April 1911.

De Gouvernements-Secretaris,
De Griffier van den Raad,

F. J. Haayen.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 22 APRIL – 6 MEI.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Maracaibo	H. Hichborn	22 April	Maracaibo	22 April	New-York
Philadelphia	A. L. Perry	20 „	New-York	22 „	La Guayra
Philadelphia	„	25 „	La Guayra	26 „	New-York
Zulia	S. S. Morris	29 „	New York	29 „	Maracaibo
Zulia	„	4 Mei	Maracaibo	4 Mei	New York
Caracas	Furst	4 „	New-York	4 „	La Guayra
Aurora	Christophersen	26 April	Maracaibo	?	New-York *
Merida	A. Johanson	3 Mei	La Guayra	5 „	Maracaibo
Pr. der Nederl.	J. C. Metus	25 April	New-York	26 April	Amsterdam
Città di Milano	F. Ferraro	21 April	Génova	22 April	Colon
Musician	Woolfenden	29 „	Liverpool	29 „	Sabanilla
Bolivia	O. Langer	24 „	Prt. Colombia	24 „	Hamburg
Syria	R Rauschenplat	30 „	Hamburg	2 Mei	Hamburg
Città di Milano	F. Ferraro	2 Mei	Colón	3 „	Génova
Barbadian	Manning	5 of 6 „	Liverpool	6 of 7 „	Pto. Colombia

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	vertrek	naar
Ana Sofia V	22 April	Maracaibo	*Meteor H*	24 April	Maracaibo
Gaviota H	24 „	Maracaibo	*Carm. Florita*	26 „	Maracaibo
Clemencia H	25 „	Rio Hacha	*Gaviota H*	27 „	Cabo Román
Hungaria H	25 „	Bonaire	*Aurora H*	27 „	Rio Hacha
Juan Luis H	25 „	Aruba	*Gacela H*	27 „	Cabo Román
La Preferida H	27 „	Maracaibo	*Ana Sofia V*	28 „	Maracaibo.
Hilda H	28 „	Maracaibo	*Olinda H*	28 „	St Pedro Merís
G v d Brandhf	28 „	Maracaiba	*Juan Luis H*	28 „	Aruba
Diana V	29 „	Vela Coro	*Clemencia H*	30 „	Azua

De *Prinses Juliana* is 24 April naar Trinidad vertrokken via Bonaire om van daar uit zijne reis naar de Bov. Eilanden voort te zetten.

23 April is hier binnengevallen de Fransche Kruiser IIIde klas *D'Estrées* komende van Cartagena 26 April is hij weer vertrokken naar Trinidad.

* De *Aurora* is 26 April gestrand bij Cabo Román de Noordelijke punt van het Schiereiland Paraguaná

Dezen morgen om 11 uur is ze onze haven weer binnengeloopen.

Bekendmaking.

De verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar en Beleenbank* van 1 September 1909 t m 28 Februari 1910, onder No. 1940 **B** t|m N. 1426 **C**, zal plaats hebben op *Donderdag*, den 4en Mei a.s. en volgende Donderdagen. Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, 23 April 1911.

De Voorzitter,
A. JESURUN.

Drukker:
B. L. BOGAERS.